

Tato diplomová práce s názvem „Notář a civilní proces“ se věnuje postavení notářů v právním řádu České republiky. Notáři mají v naší zemi dlouhou tradici, i když se organizace jejich profese v průběhu let měnila. Obecné povědomí o jejich povolání, které je považováno za velmi konzervativní, není příliš rozšířené. To byl také jeden z důvodů, proč jsem si vybral téma diplomové práce právě z této oblasti.

Cílem této práce je analyzovat činnosti notáře, které mají souvislost s civilním právem procesním a civilním procesem, charakterizovat zásady, které jsou pro ně typické, a dále objasnit postavení, v jakém se notář při provádění jednotlivých úkolů nachází.

Diplomová práce je rozdělena do pěti kapitol. První z nich kromě stručné historie vysvětluje základní pojmy jako notář a notářský úřad. Následuje popis základních notářských principů, předpokladů pro jmenování a také organizace jejich profese.

V první polovině druhé kapitoly je souhrnně vylíčena veškerá činnost notářů v České republice podle současného notářského řádu. V jejím zbytku je definován civilní proces, propojuje se s úlohou notáře a vytváří se tak logický základ pro následující tři kapitoly popisující jednotlivé konkrétní činnosti.

Třetí kapitola, která se člení do čtyř částí, je věnována postavení notáře v řízení o dědictví. V úvodní části se zaměřuje na proces pověření notáře soudem, aby jako soudní komisař prováděl úkony v dědickém řízení. Poté následuje nastínění typického průběhu dědického řízení se zaměřením na notářské aspekty. Po vysvětlení způsobu výpočtu odměny notáře kapitola končí krátkým shrnutím.

Kapitola čtvrtá je nejrozsáhlejší a analyzuje notářské zápisy o právním úkonu, na základě kterých může být přímo nařízeno a provedeno exekuční řízení. Po vysvětlení základních aspektů tohoto institutu jsou charakterizovány všechny tři typy těchto notářských zápisů. V závěru kapitoly je obsaženo srovnání s podobnými přímo vykonatelnými zápisy sepisovanými soudními exekutory a budoucí právní úprava.

Závěrečná kapitola se věnuje poskytování právní pomoci notářem, zejména v souvislosti se založením obchodních společností a řízením o zápisu do obchodního rejstříku. Nechybí ani vyúčtování odměny notáře a zhodnocení navrhované právní úpravy.

Při zpracovávání této práce jsem využíval řady knižních publikací a článků v odborných časopisech. Musel jsem též prostudovat poměrně rozsáhlou recentní judikaturu. Považuji za velice prospěšné, že jsem si díky sepsání diplomové práce rozšířil znalosti z oblasti notářství a osvojil si stěžejní principy, kterými se notáři při své činnosti řídí. Snažil jsem se také vyhledat a zhodnotit právní úpravu, která má být přijata v budoucnu.

Hlavním přínosem notářů je zajišťování právní jistoty jejich klientů a preventivní činnost směřující k předcházení soudních sporů prostřednictvím sepsání veřejných listin. Z obsahu této diplomové práce vyplývá, že kromě této činnosti notáři mají významnou úlohu i v oblasti civilního práva procesního. Při výkonu své činnosti se někdy přibližují postavení soudce, jindy zase spíše statusu advokátů. Každopádně, notáři zaujímají v rámci rozdělení jednotlivých právnických profesí velice důležité místo.